

Det ekonomiska läget och de statliga myndigheter

Chefsekonom Roger Vilhelmsson

Suezkanalen och Suez-Mediterranean Pipeline

Hormuzsundet

East-West Pipeline

Bab el-Mandeb (Tårarnas port)

Skadade anläggningar, oljefält, pipelines och hamnar

En global utbudschock på olja och gas

Oljepris

Brentolja, US-dollar per fat

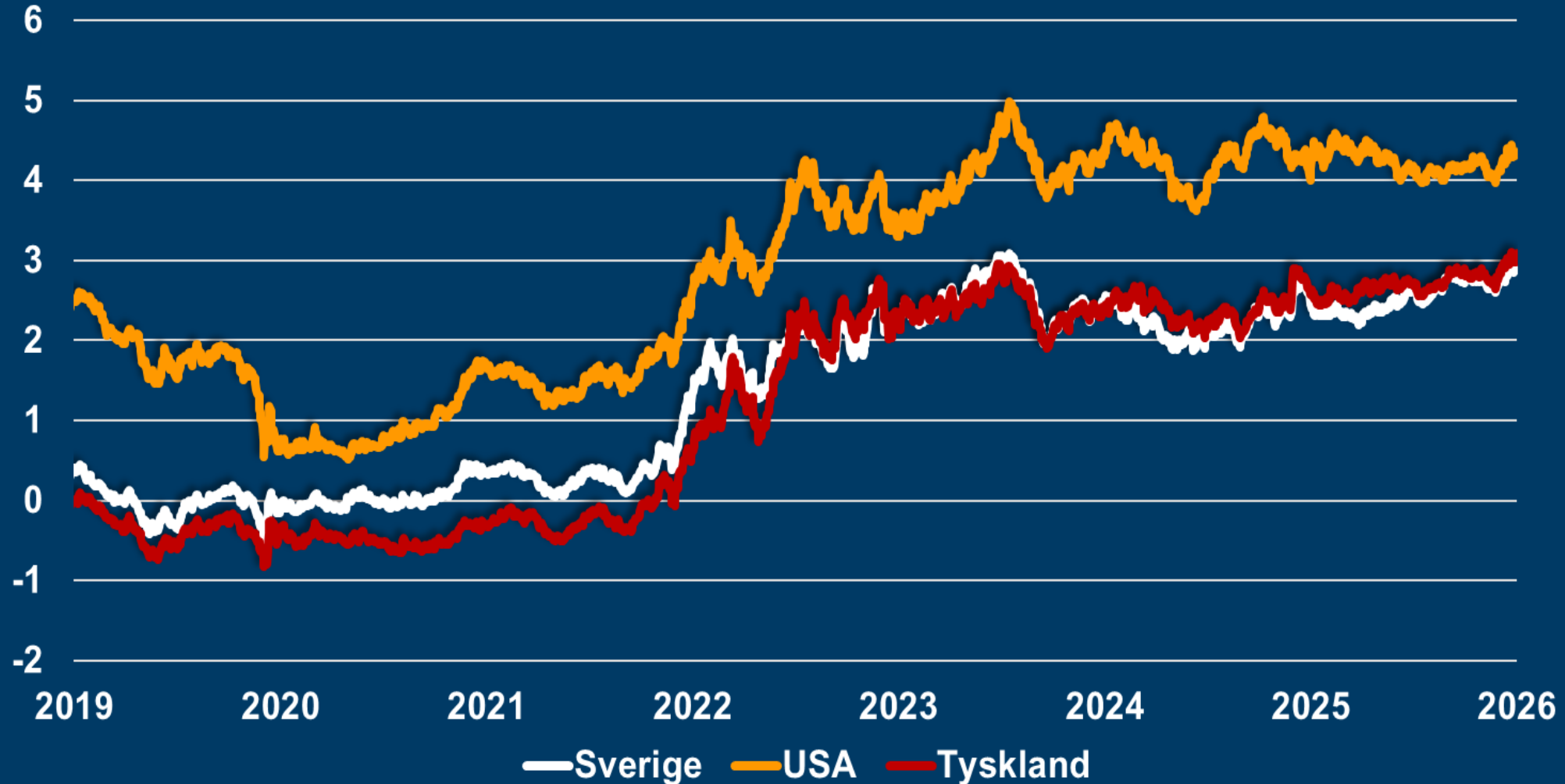

Anmärkning: Brentolja, USD per fat. FOB North Sea, dagliga slutkurser.
Källa: Macrobond

Globala långräntor

Tioårig statsobligationsränta i Sverige, USA och Tyskland

Anmärkning: 10 årig statsobligationsränta (yield) i utvalda länder
Källa: Macrobond

Börser

Utveckling av börsindex i Europa och USA

Anmärkning: Utveckling av börsindex, aktiekursavslut i Euro respektive USD.

Källa: Macrobond

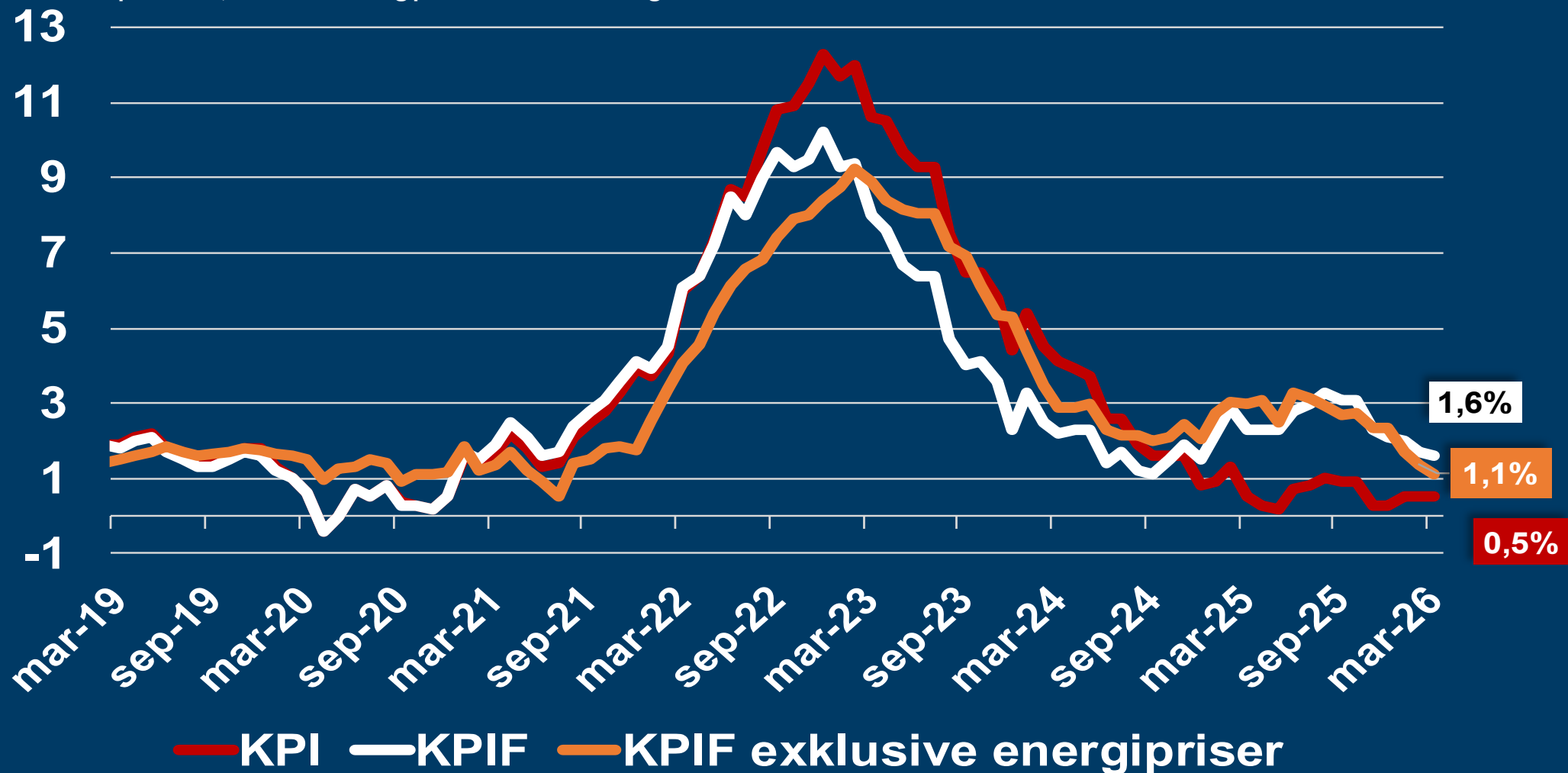
Stagflation?

Vilka faktorer avgör hur det går?

- Hur länge pågår konflikten? Hinner energipriserna smitta andra priser?
- I vilken utsträckning skadas energiinfrastrukturen i Persiskaviken?
- Har Sverige fördelar gentemot andra länder?

Inflationen i Sverige

Konsumentprisindex, månadsvis årlig procentuell förändring

Anmärkning: KPIF är KPI (konsumentprisindex) med fast bostadsränta

Källa: SCB

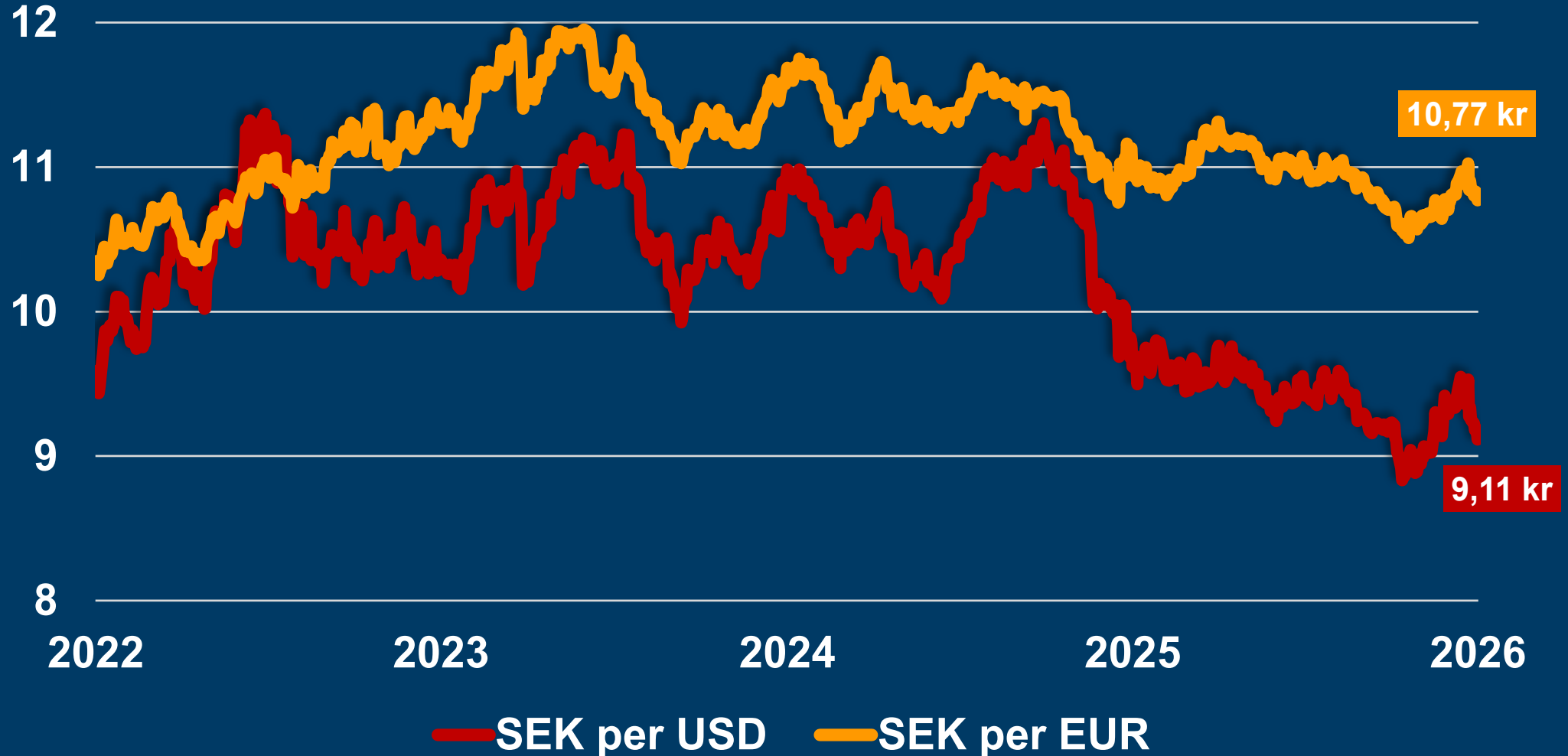
Varor och tjänster som främst påverkade månadsförändringen enligt KPI

	Månadsförändring, procent	Bidrag till KPI, procentenheter
Livsmedel	-1%	-0,1%-enheter
Kläder	2,2%	0,1%-enheter
El	-19,3%	-0,8%-enheter
Diesel	27,6%	0,3%-enheter
Bensin	15%	0,2%-enheter
Rekreation, sport och kultur	-2,9%	-0,3%-enheter

Anmärkning: Bidrag i procent från olika varor och tjänster
Källa: SCB

Kronan påverkar inflationen

Antal kronor per USD och Euro

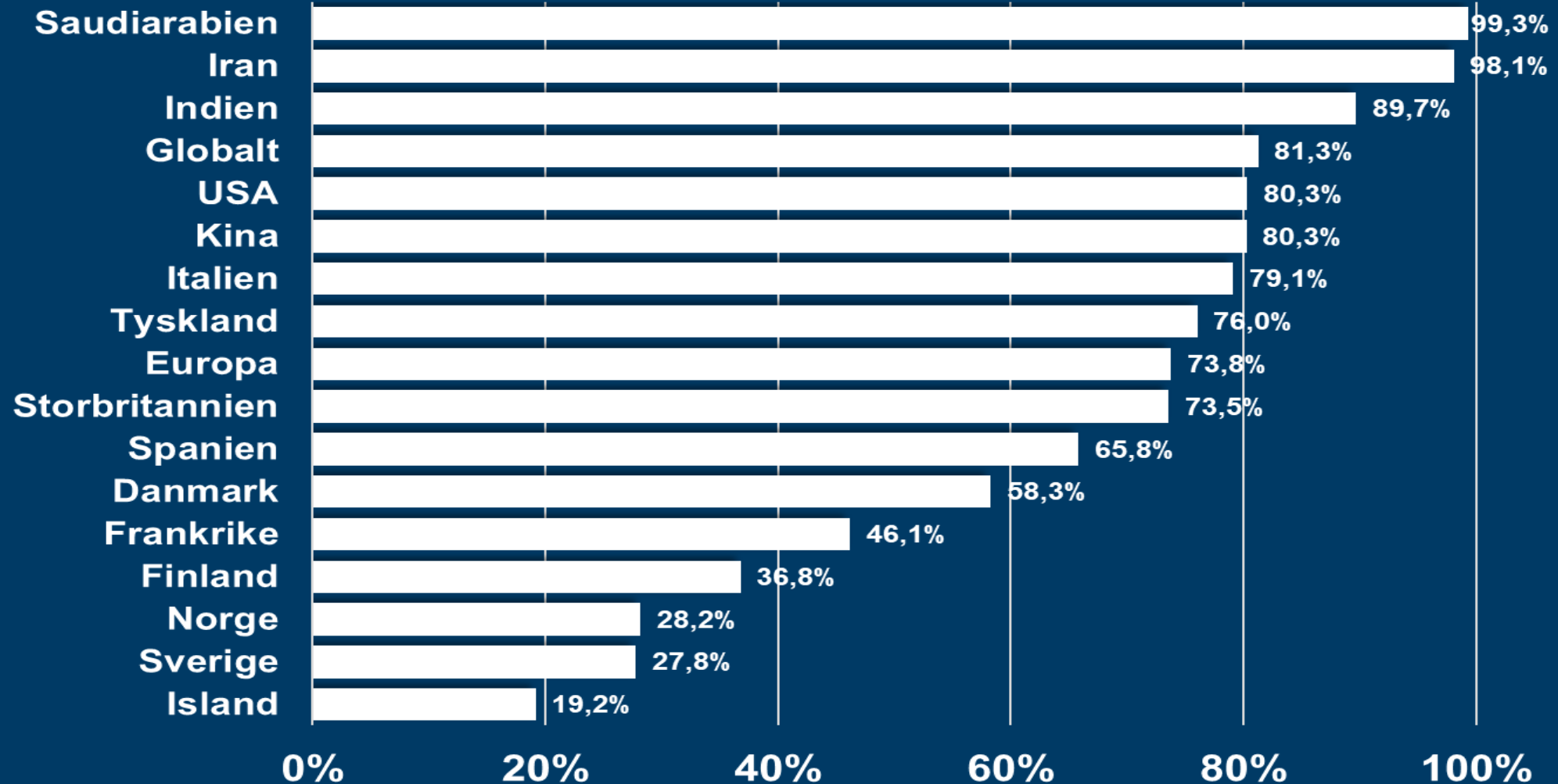

Anmärkning: Antal kronor per USD och Euro, dagsnoteringar
Källa: Macrobond

Olje- och gasberoende

Andel energiförbrukning från fossila bränslen

Anmärkning: Andel energiförbrukning från fossila bränslen

Källa: Our World in data - Energy Institute - Statistical Review of World Energy (2025)

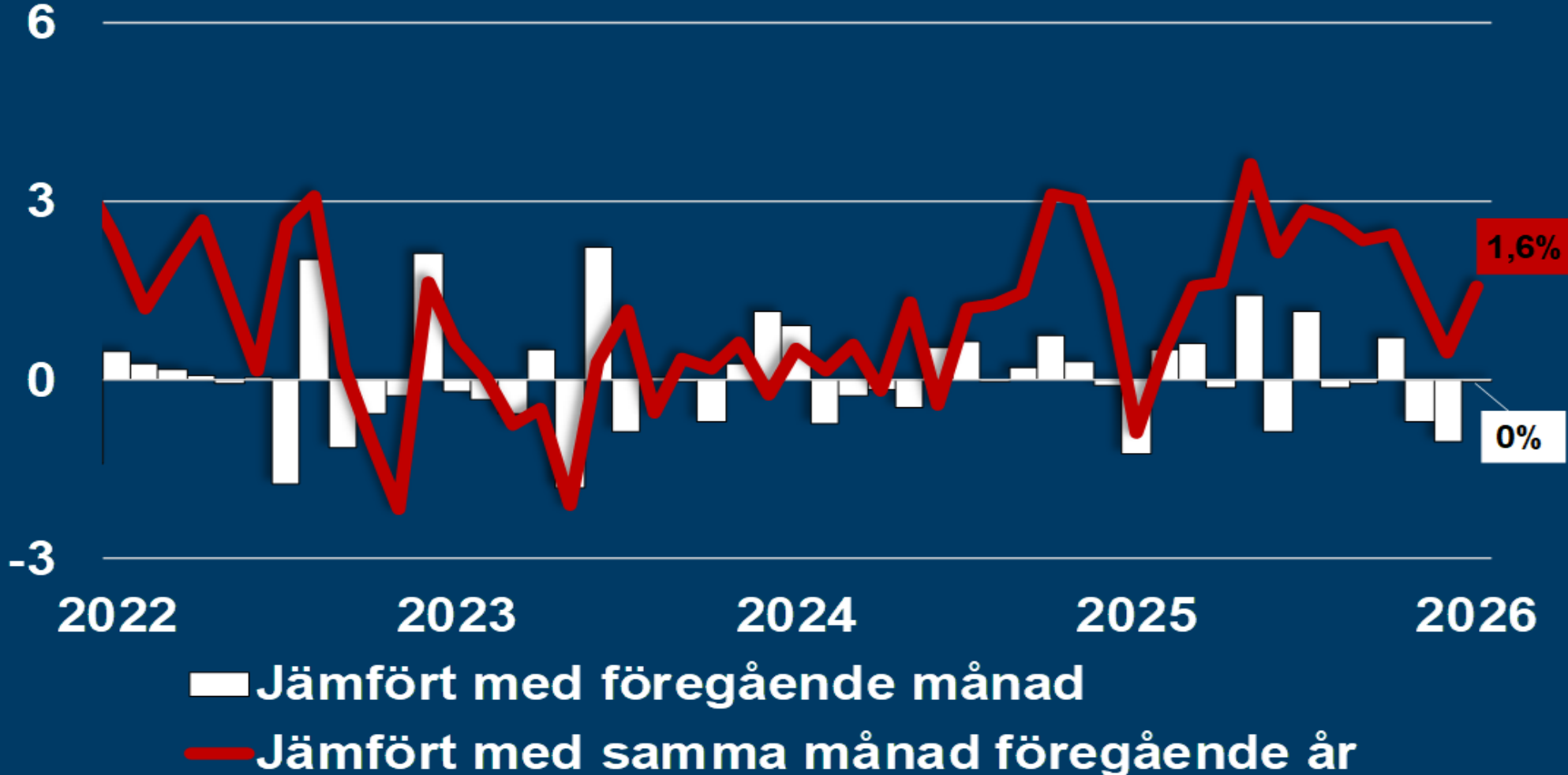

Hur går det för svensk ekonomi?

BNP-indikatorn (Snabb-BNP)

BNP-indikatorn, procentuell förändring

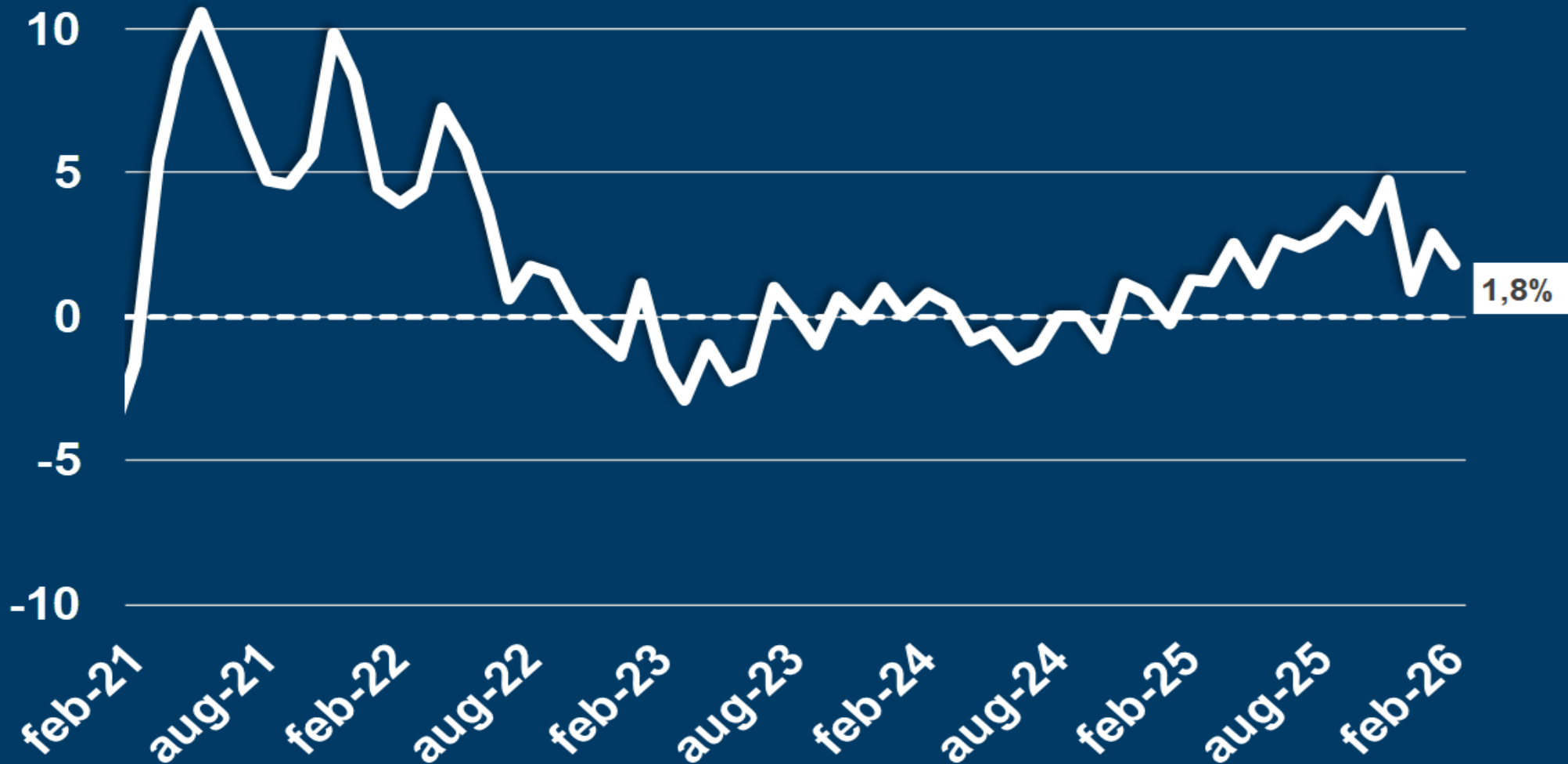

Anmärkning: BNP-indikatorn är SCB:s månadsvisa snabbindikator baserat på ett lite mindre urval än de officiella kvartalsvisa BNP-siffrorna. Årlig procentuell förändring jämfört med samma månad föregående år och procentuell förändring jämfört med föregående månad.

Källa: SCB

Hushållens konsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter jämfört med samma månad föregående år

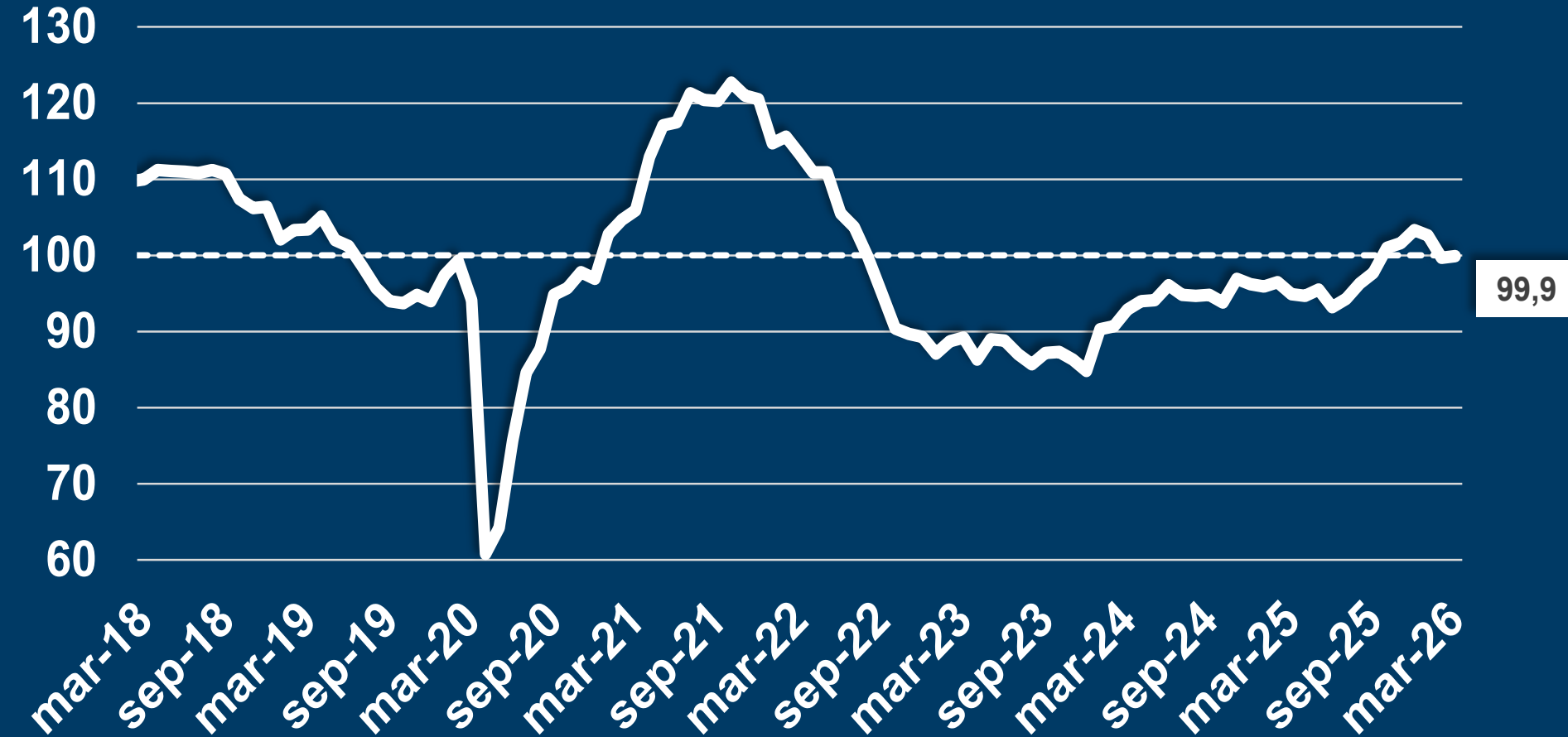

Anmärkning: Procentuell månatlig förändring i årstakt. Kalenderkorrigerade siffror och fasta priser.

Källa: SCB

Konjunkturbarometern

Konjunkturinstitutets barometerindikatorn, index medelvärde=100

Anmärkning: Bred indikator för företag och hushåll, index medelvärde=100, månadsvärden. Ett värde under 100 indikerar ett konjunkturläge som är sämre än normalt och ett värde under 90 ett konjunkturläge som är mycket sämre än normalt.

Källa: Konjunkturinstitutet

Statlig ekonomi

Genomsnittlig pris- och löneomräkning för budgetår 2026

	Resursmix*	Anslagsuppskrivning
Löner	66,08%	1,73%**
Lokaler***	10,47%	1,10%
Övrig förvaltning	23,45%	2,84%
Genomsnittlig PLO	100%	1,92%

Högskoleindex
1,84%

Anmärkning: *Resursmixen visar hur resursförbrukningen ser ut på en genomsnittlig myndighet. Vilken total anslagsuppräkningsen en myndighet får beror på vilken resursmix respektive myndighet har. **AKI(ram) för 2024/2026 som femårigt glidande medelvärde är AKI(ram)=2,86 och PEK=1,13. Ger löneindex=2,86-1,13=1,73 ***Gäller de myndigheter som ej omförhandlar lokalhyror år 2026.

Källa: Arbetsgivarverket

Genomsnittlig pris- och löneomräkning för budgetår 2027

	Resursmix*	Anslagsuppskrivning
Löner	63,86%	1,83%**
Lokaler***	10,69%	0,65%
Övrig förvaltning	25,45%	0,68%
Genomsnittlig PLO	100%	1,41%

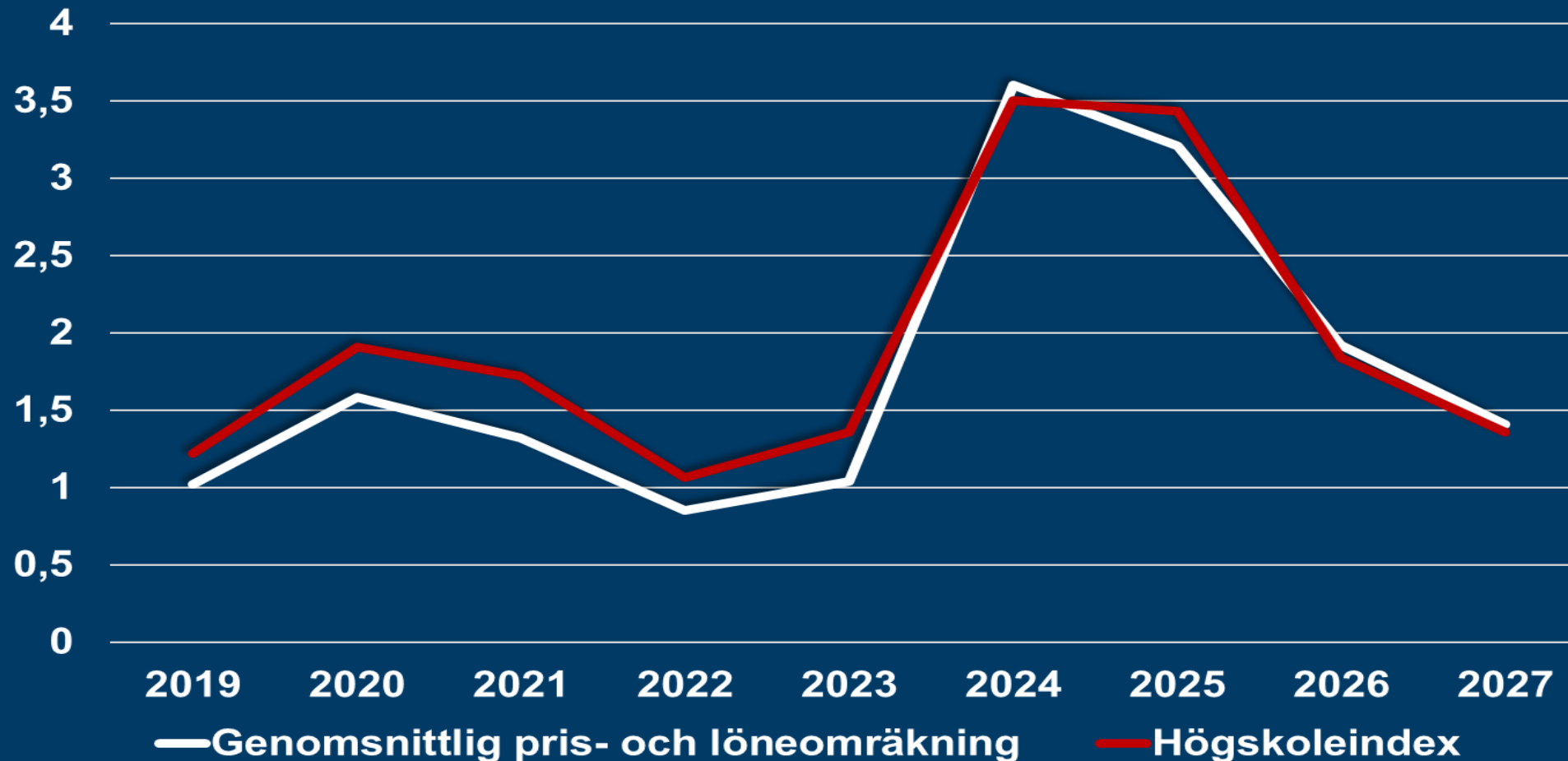
Högskoleindex
1,36%

Anmärkning: *Resursmixen visar hur resursförbrukningen ser ut på en genomsnittlig myndighet. Vilken total anslagsuppskrivning en myndighet får beror på vilken resursmix respektive myndighet har. **AKI(ram) för 2025/2027 som femårigt glidande medelvärde är AKI(ram)=3,14 och PEK=1,31. Ger löneindex=3,14 - 1,31=1,83 ***Gäller de myndigheter som ej omförhandlar lokalyror år 2027.

Källa: Arbetsgivarverket

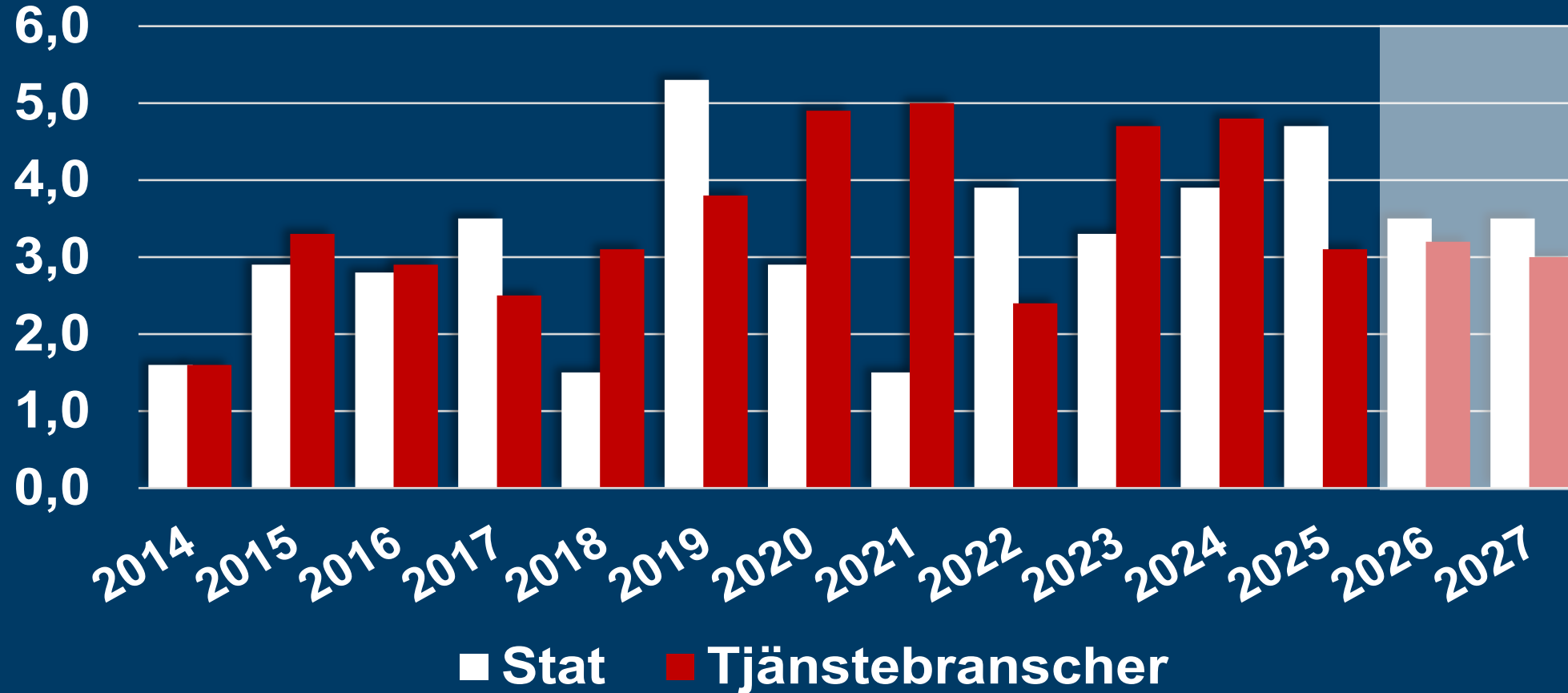
Genomsnittlig uppskrivning av förvaltningsanslagen

Anmärkning: Genomsnittlig uppskrivning av förvaltningsanslagen. För statliga myndigheter och för högskolor. Procentuell årlig uppskrivning.
Källa: Arbetsgivarverket

Arbetskraftskostnader per timme i staten och privat tjänstesektor

Årlig procentuell förändring

Anmärkning: Arbetskostnad per timme (Lön och arbetsgivaravgifter) i staten och privat tjänstesektor. Årlig procentuell förändring
Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Den uttaget för den förmånsbestämda pensionen 2026 beror på olika faktorer

Den sammanlagda sparpremien sjunker

- Ökad livslängd ➔ fler utbetalningsår ➔ högre nuvärde på skulden ➔ högre sparpremie
- Högre premieränta/diskonteringsränta ➔ lägre nuvärde på skulden ➔ lägre sparpremie
- Stigande löneunderlag ➔ lägre sparpremie behövs för att täcka skulden
- Löner stiger mer än IBB ➔ pensionsunderlaget (skulden) stiger ➔ högre sparpremie

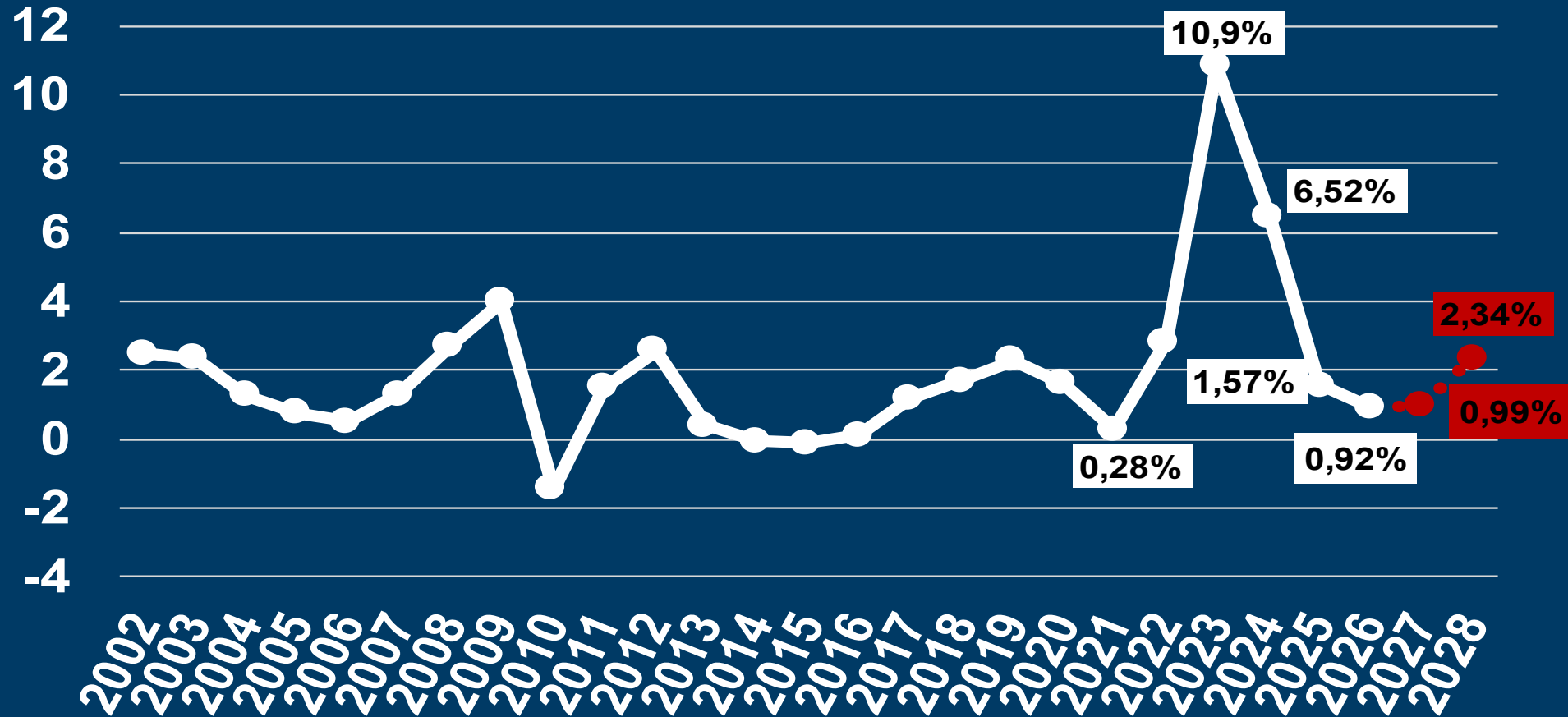
Värdesäkringspremien som ska fungera som framtida inflationsskydd stiger

Värdesäkringspremien höjs från 2,0 procent till 6,5 procent av pensionsunderlaget som en del av en långsiktig plan för att jämna ut premiekostnaderna över tid.

- Om realräntan ($\approx$ ränta - inflation) väntas sjunka när man tror att inflationen ökar imorgon ➔ stiger nuvärdet på skulden ➔ värdesäkringspremien måste öka

Indexerade hyreshöjningar för kommersiella fastigheter

Procentuella hyreshöjningar

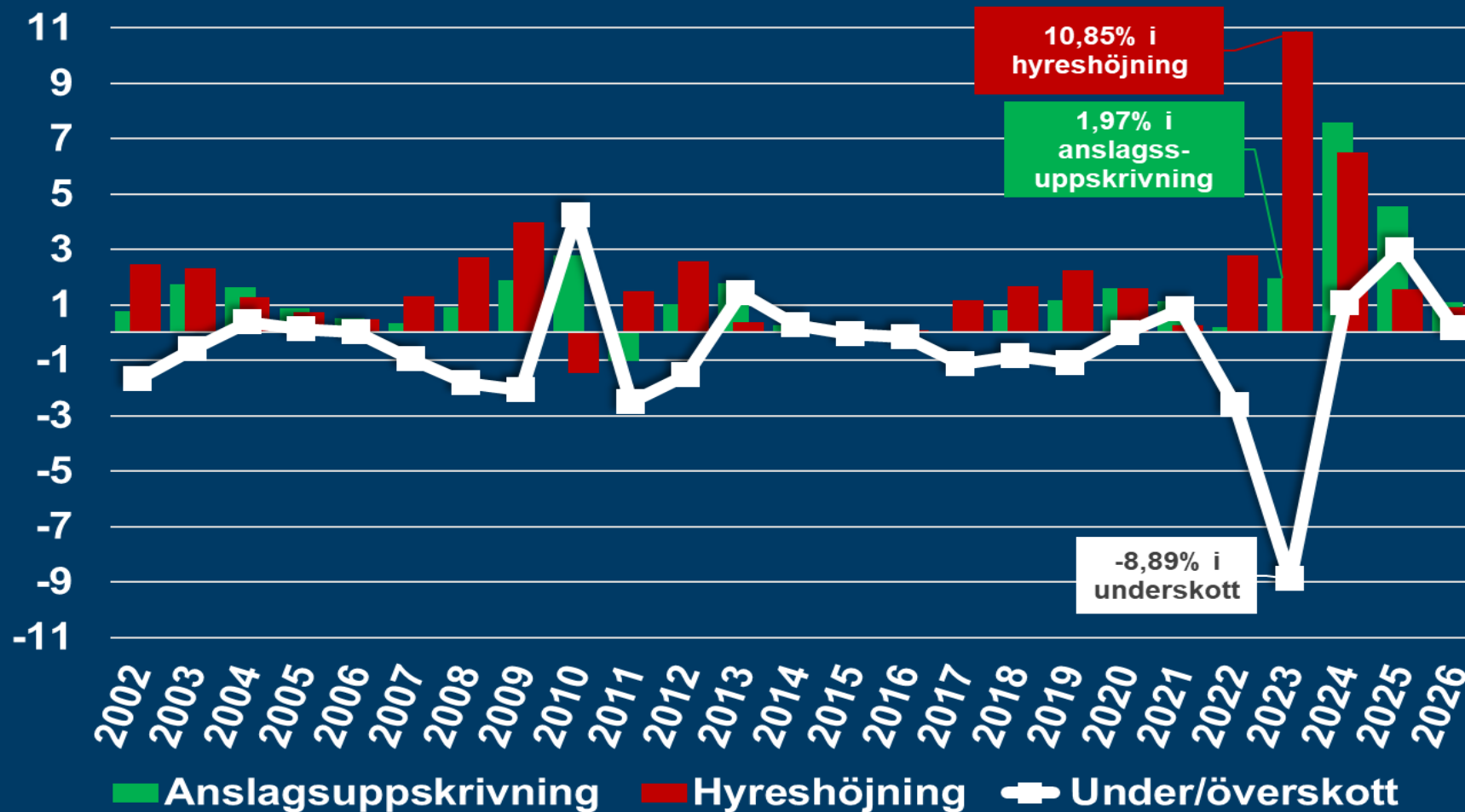

Anmärkning: Indexerade hyreshöjningar, procentuella hyreshöjningar

Källa: SCB, Riksbanken och Arbetsgivarverket

Skillnaden mellan anslagsuppskrivning och hyreshöjning i staten

En enkel jämförelse av anslagsuppskrivningar och kostnadsökningar 2026

	Resursmix ¹⁾	Anslagsuppskrivning	Kostnadsprognos
Löner	66,08%	1,73% ²⁾	3,5% ⁴⁾
Lokaler	10,47%	1,10% ³⁾	0,92% ⁵⁾
Övrig förvaltning	23,45%	2,84%	0,8% ⁶⁾
Genomsnittlig PLO	100%	1,92%	2,6%

Anmärkning: 1) Resursmixen visar hur resursförbrukningen ser ut på en genomsnittlig myndighet. Vilken total anslagsuppräkningsen en myndighet får beror på vilken resursmix respektive myndighet har. 2) AKI(ram) för 2024/2026 som femårigt glidande medelvärde är AKI(ram)=2,66 och PEK=1,12. Ger löneindex=2,66-1,13=1,73. 3) Gäller de myndigheter som ej omförhandlar lokalhyror år 2026. 4) Enligt Konjunkturinstitutets prognos väntas arbetskraftskostnaden per timme i staten öka 3,5% år 2026. 5) KPI var 0,92% i oktober 2025 då nya hyror för 2026 bestäms. 6) Riksbankens prognosen för KPI, helåret 2026 är 0,8%.

Källa: Konjunkturinstitutets (2025), konjunkturläget, mars och Riksbanken (2025), penningpolitisk rapport, mars.

En enkel jämförelse av anslagsupp- skrivningar och kostnadsökningar 2027

	Resursmix ¹⁾	Anslagsupp- skrivning	Kostnadsprognos
Löner	63,86%	1,83% ²⁾	3,5% ⁵⁾
Lokaler	10,69%	0,65% ³⁾	0,99% ⁶⁾
Övrig förvaltning	25,45%	0,68% ⁴⁾	2,0% ⁷⁾
Genomsnittlig PLO	100%	1,41%	2,85%

Anmärkning: 1) Resursmixen visar hur resursförbrukningen ser ut på en genomsnittlig myndighet. 2) AKI(ram) för 2025/2027 som femårigt glidande medelvärde är AKI(ram)=3,14 och PEK=1,31. Ger löneindex=3,14 - 1,31=1,83. 3) Beräknat som 70% av KPI i oktober 2025. 4) Beräknad utifrån helårs KPI för 2025. 5) Enligt Konjunkturinstitutets prognos väntas arbetskraftskostnaden per timme i staten öka 3,5% år 2027. 6) KPI väntas enligt prognos vara 0,99% i oktober 2026 då nya hyror för 2027 bestäms. 7) Riksbankens prognosen för KPI, helåret 2027 är 2,0%.

Källa: Konjunkturinstitutets (2025), konjunkturläget, mars och Riksbanken (2025), penningpolitisk rapport, mars.

